

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 23 lipca 2010 r.

**Pan
Mirosław Pampuch
Starosta Olsztyński**

LOL-4101-09-01/2010, P/10/062

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Olsztynie („Starostwo”) kontrolę, wykonywania przez samorządy terytorialne zadań w zakresie organizowania regionalnych przewozów autobusowych w latach 2009 - 2010 (do 30 kwietnia).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 lipca 2010 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do treści art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację przez Starostę zadań w zakresie organizowania regionalnych przewozów autobusowych. Podstawą sformułowania tej oceny było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa wydawanie przez Starostę zezwoleń i licencji na regularne przewozy pasażerskie. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły natomiast:

- braku rocznej analizy sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób na terenie powiatu,
- niewyegzekwowania od jednego z przedsiębiorców zwrotu wszystkich wypisów z licencji,
- nieprzeprowadzania kontroli wywiązywania się przewoźników z obowiązku podawania do publicznej wiadomości rozkładów jazdy.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. W 2009 i 2010 r. Starosta nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 22a ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym² i nie sporządził rocznej analizy sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób na terenie powiatu. W swoich wyjaśnieniach stwierdził Pan, że z uwagi na niewielką liczbę wniosków o wydanie zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów osób, które wpłynęły w okresie objętym kontrolą (dwa wnioski), sporządzanie ogólnej analizy sytuacji rynkowej na liniach komunikacyjnych na terenie powiatu byłoby nieuzasadnione ekonomicznie.

Jednocześnie Starosta, jako organ wydający zezwolenia na regularny przewóz osób, zgodnie z art. 22a ust. 3 ustawy o transporcie drogowym, każdorazowo przeprowadzał analizę sytuacji rynkowej dla określonej we wniosku przedsiębiorcy linii komunikacyjnej.

Stwierdzono, iż analizy te były rzetelne i stosownie do wymogu art. 22a ust. 5 i 6 ww. ustawy, zostały sporządzone z uwzględnieniem m.in. przewidywanych zmian w natężeniu przewozu podróżnych oraz ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin z terenu powiatu, jak również z uwzględnieniem opinii powiatowej organizacji konsumenckiej.

2. W badanym okresie od wszystkich trzech przewoźników, którzy posiadali aktualne zezwolenia na przewóz osób, Starosta wyegzekwował dokonania przez nich aktualizacji informacji o treści rozkładu jazdy na 2010 r., tj. dopełnienia obowiązku wynikającego z § 3 pkt 1 i § 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 13 stycznia 2006 r. w sprawie treści, sposobu i terminów ogłaszania rozkładów jazdy oraz ich aktualizacji, warunków ponoszenia kosztów związanych z zamieszczaniem informacji dotyczących rozkładów jazdy oraz podawaniem rozkładów jazdy do publicznej wiadomości³. Ustalono również, że przekazane przez przewoźników rozkłady jazdy spełniały wymagania ww. rozporządzenia.
3. Starosta, zgodnie z obowiązkiem określonym w art. 83 ust. 3 ustawy o transporcie drogowym, terminowo przedstawił ministrowi właściwemu do spraw transportu wymagane informacje dotyczące liczby i zakresu udzielonych licencji oraz zezwoleń. Informacje te zawierały rzetelne dane, gdyż odzwierciedlały liczbę faktycznie wydanych przez Starostę decyzji za dany okres.

² Dz.U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.

³ Dz.U. z 2006 r. Nr 12, poz. 79

4. W badanym okresie do Starosty wpłynął tylko jeden wniosek przedsiębiorcy o udzielenie licencji na wykonywanie krajowego, drogowego przewozu osób. Analiza tego wniosku oraz sześciu, które wpłynęły w latach 2002-2008 (18% ogółu), wykazała że:
- zawierały one treść wymaganą ustawą o transporcie drogowym oraz odpowiadały wzorom określonym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2004 r. w sprawie wzorów licencji na wykonywanie transportu drogowego oraz wypisów z tych licencji⁴,
 - w procesie wydawania licencji Starosta przestrzegał zapisów art. 5 ust. 3 ustawy o transporcie drogowym, w tym dotyczącego posiadania przez przewoźnika sytuacji finansowej zapewniającej podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie transportu samochodowego,
 - liczba wypisów z licencji odpowiadała liczbie pojazdów, którymi dysponował przedsiębiorca,
 - w każdym z analizowanych przypadków za czynności administracyjne z tytułu udzielenia licencji, wydania wypisu z licencji, zostały pobrane przed wydaniem stosownego dokumentu opłaty, których wysokość była zgodna z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 grudnia 2007 r. w sprawie wysokości opłat za czynności administracyjne związane z wykonywaniem przewozu drogowego oraz za egzaminowanie i wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych⁵.
5. W 2006 r. Starosta wydał decyzję o cofnięciu [...] ⁶ udzielonej licencji na przewóz osób, a powodem cofnięcia było niespełnianie przez przedsiębiorcę wymogu dobrej reputacji. Wspomniana decyzja stała się ostateczna w dniu 20 czerwca 2006 r., w związku z czym na początku lipca przedsiębiorca zwrócił Staroście wydaną licencję. Stwierdzono jednak, iż do dnia zakończenia kontroli NIK, przedsiębiorca ten nie zwrócił czterech pobranych wcześniej wypisów z licencji, do czego był zobowiązany na podstawie art. 15 ust. 4 ustawy o transporcie drogowym. Starostwo natomiast, poza napominaniem telefonicznym w 2006 r., nie podejmowało żadnych innych działań w celu wyegzekwowania zwrotu tych wypisów. Dopiero w trakcie kontroli NIK odpowiedzialny pracownik Starostwa podjął

⁴ Dz.U. Nr 153, poz. 1612

⁵ Dz.U. z 2007 Nr 235, poz. 1726

⁶ Tajemnica ustawowo chroniona – art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) – odmowa udostępnienia z uwagi na prywatność osoby fizycznej.

dalsze kroki w celu wyegzekwowania zwrotu wypisów z licencji bezpośrednio w miejscu zamieszkania przedsiębiorcy, jednakże z powodu jego nieobecności próba ta zakończyła się niepowodzeniem.

6. Starosta w okresie 2009 r. - 2010 r. (do 30 kwietnia) wydał 2 decyzje zezwalające na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym. Analiza prawidłowości wydawania tych decyzji wykazała, że:

- wydano je na podstawie wniosków przewoźników, które zawierały dokumenty wymagane art. 22 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym,
- decyzje wydano w oparciu o uzgodnienia warunków określonych w zezwoleniu z organami właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnych,
- wydane zezwolenia zawierały treść wymaganą ustawą o transporcie drogowym oraz były zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie wzorów zezwoleń na wykonywanie krajowych i międzynarodowych przewozów drogowych osób oraz wypisów z zezwoleń⁷,
- za czynności administracyjne związane z wydawaniem zezwoleń w każdym przypadku zostały pobrane opłaty w wysokości zgodnej z cyt. rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 grudnia 2007 roku.

7. W okresie 2006-2010, zgodnie z art. 84 ust. 2 ustawy o transporcie drogowym, pracownicy Starostwa przeprowadzili 33 kontrole wszystkich przedsiębiorców, którym w latach 2002-2005 wydano licencje na wykonywanie transportu drogowego, w zakresie spełniania przez nich wymogów będących podstawą do ich wydania. Nie przeprowadzano natomiast kontroli aktualnych zezwoleń, gdyż w stosunku do terminów ich wydania (jedno w 2006 r., a dwa w 2009 r.) nie upłynął, określony w art. 84 ust. 2 ustawy o transporcie drogowym, pięcioletni termin na ich przeprowadzenie. W okresie objętym kontrolą pracownicy Starostwa nie dokonywali również kontroli przestrzegania przez przewoźników, którym wydano zezwolenia, zasad określonych w art. 18b ww. ustawy, w tym m.in. podawania do publicznej wiadomości rozkładów jazdy poprzez ich ogłoszenie na wszystkich wymienionych w rozkładzie jazdy przystankach lub dworcach autobusowych.

⁷ Dz. U. Nr 144, poz. 1519

Przeprowadzone oględziny dwóch linii komunikacyjnych (obsługiwanych przez dwóch przewoźników) wykazały natomiast, że na 6 przystankach jednego z nich (20% zbadanych) brakowało wywieszonych rozkładów jazdy, co było niezgodne z § 2 cyt. rozporządzenia Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 13 stycznia 2006 r. w sprawie treści, sposobu i terminów ogłaszania rozkładów jazdy oraz ich aktualizacji.

8. W Starostwie zostały ustanowione procedury określające sposób wydawania zezwoleń i licencji na wykonywanie przewozów autobusowych, a regulamin organizacyjny określał wszystkie zadania związane z tym procesem. Starostwo dysponowało również dostatecznie przygotowaną pod względem ilościowym i merytorycznym kadrą zajmującą się zagadnieniami wydawania zezwoleń i licencji. Zgodnie z planem kontroli wewnętrznej na 2009 i 2010 r. upoważniony pracownik przeprowadził w badanym okresie trzy kontrole prawidłowości wydawania licencji, nie stwierdzając w tym zakresie nieprawidłowości.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Sporządzanie rocznej analizy sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób dla obszaru Powiatu Olsztyńskiego.
2. Wyegzekwowanie od [...] ⁸ zwrotu wszystkich wypisów z licencji, a od przewoźników posiadających aktualne zezwolenia obowiązku umieszczania na przystankach autobusowych obowiązujących rozkładów jazdy.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Starosty przedstawienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

⁸ Tajemnica ustawowo chroniona – art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) – odmowa udostępnienia z uwagi na prywatność osoby fizycznej.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem